

Lihäs

Toimintaroolit,
lihastyömuodot, kudostyyppit

Lihaskudoksesta
(musculus=pieni
hiiri)

Supistumiskykyinen kudokse

Pystyy muuttamaan ravinnosta saadun kemiallisen energian voimaksi

---

Lihaksia on noin 650, joista 430 toimii ”tahdonalaisesti”

Lihaskudoksesta 75% on vettä, 20% proteiinia ja 5% suoloja, mineraaleja ja fosfaatteja

Lihaskudoksen tehtävät

- Liikkeiden toteuttaminen
- Kehon liikuttaminen
- Vartalon asennon säilyttäminen
- Sisäelinten, hermojen ja verisuonien tukeminen ja suojaaminen
- Peristaltiikka eli suoliston supistaminen
- Verenvirtauksen säätely
- Ruumiinlämmön ylläpitäminen ja tuottaminen

Lihaskudosten
jako solujen
rakenteen
mukaan

Sileä lihaskudos

Sydänlihaskudos

Luustolihaskudos

Sileä lihaskudos

- Verisuonissa, hengitysteissä ja ruuansulatuskanavassa
- Poikkijuovattomia soluja, joissa on yksi tuma
- Sisältää aktiinia ja myosiinia, mutta nämä eivät ole järjestäytyneet
- Ei ole kiinni luissa
- Ihminen ei pysty säätelemään tahdonalaisesti sileän lihaskudoksen toimintaa
- Supistuvat itseksen
- Aktiini- ja myosiinifilamentit eivät ole järjestäytyneet sarkomeereiksi

Sydänlihaskudos

Ainoastaan sydämessä

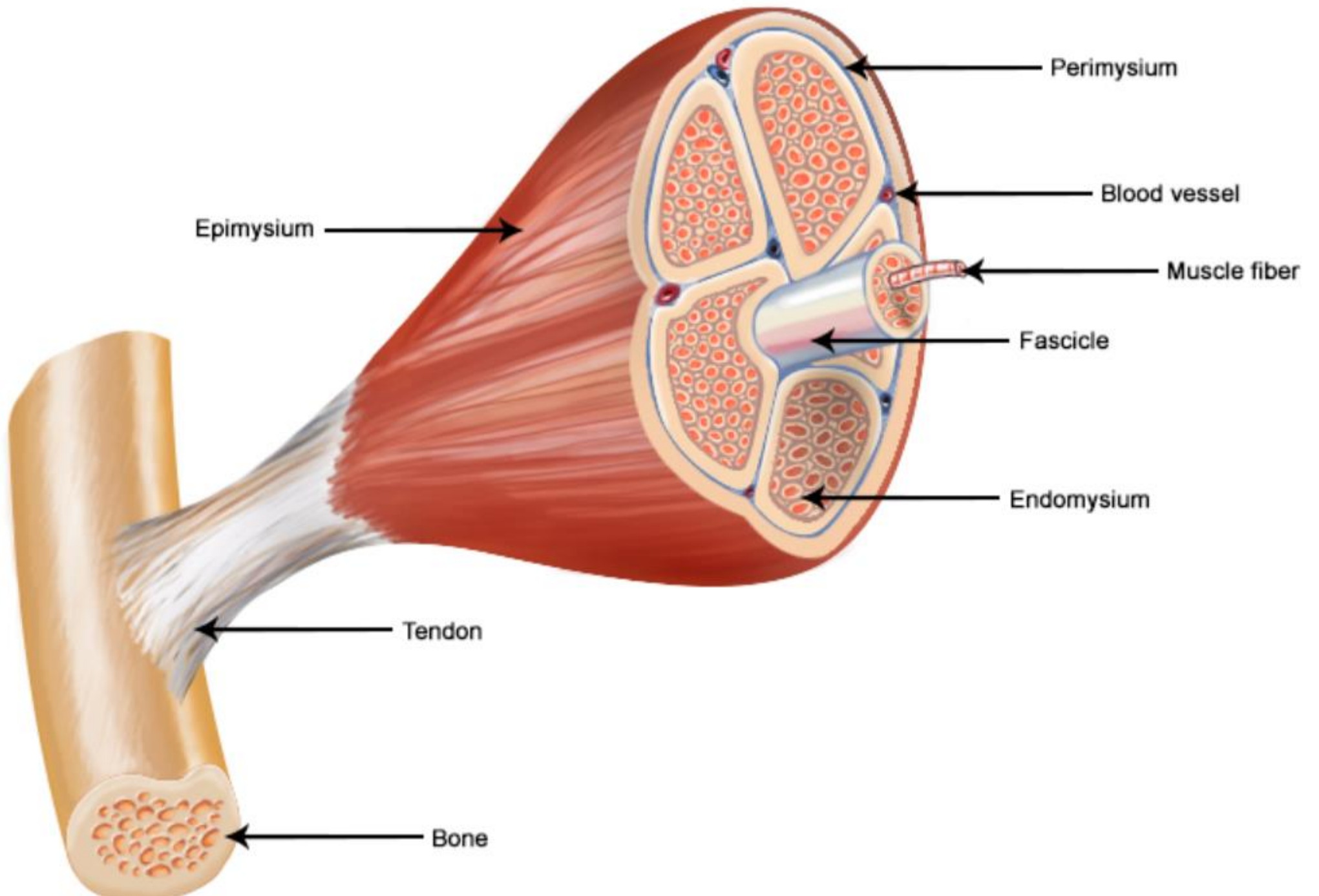
Ei tahdonalaista hermotusta

Aktiini- ja myosiinifilamentit
järjestäytyneet yhdensuuntaisiksi
sarkomeereiksi

Luustolihas

- Koostuvat poikkijuovaisesta lihaskudoksesta
- Toimivat tahdonalaisen hermoston ohjaamana
- Ovat kiinni jänteen tai kalvojänteen (aponeuroosin) välityksellä vähintään kahdessa eri luussa ja supistuessaan lähentävät näitä luita toisiinsa

Lihasten toimintaroolit

Liikkumiseen osallistuu useita lihaksia erilaisissa rooleissa

Lihaks voi olla suorittaja eli agonisti, vastasuorittaja eli antagonistti, avustaja eli synergisti tai paikallaanpitäjä eli fiksaattori

Agonisti

Lihaskantaa päävastuun liikkeestä, toimii yleensä lyhenemällä eli supistumalla

Jos lihas kulkee kahden nivelen yli, se toimii agonistina yleensä vain distaalisemmassa nivelessä

Antagonisti

Lihäs sijaitsee agonistin vastakkaisella puolella

Venyy kun agonisti supistuu

Säätää liikkeen nopeutta ja pehmentää liikkeitä varsinkin ääriasennoissa ja nopeiden liikkeiden aikana

Synergisti

Sijaitsee liikkeen puolella lähellä agonistia

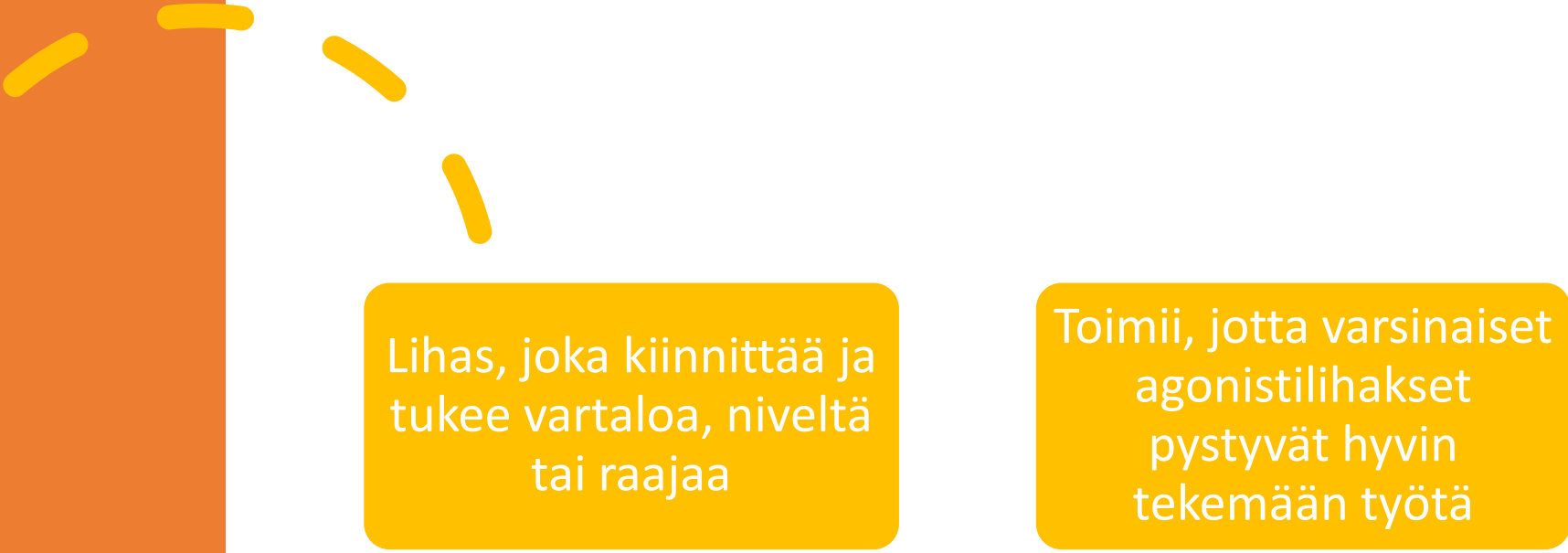

Tehtävä on avustaa liikkeen suorittamisessa

Jos agonisti on vammautunut, synergistinä toiminut lihas voi ottaa pääsuorittajan roolin

Fiksaattori

Lihäs, joka kiinnittää ja tukee vartaloa, niveltä tai raajaa

Toimii, jotta varsinaiset agonistilihakset pystyvät hyvin tekemään työtä

Lihastyömuodot

Lihaksen työskentely voidaan jakaa dynaamiseen ja staattiseen lihastyöhön

Dynaamisen lihastyön aikana lihaksen pituus muuttuu, staattisen lihastyön aikana ei

Dynaaminen lihastyö voidaan jakaa konsentriseen ja eksentriseen lihastyöhön

Staattista lihastyötä kutsutaan myös isometriseksi lihastyöksi

-
- <https://www.youtube.com/watch?v=82QiVcX00vY>
-